

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress Gr. THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 1L

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis — Thursday, June 16, 1977

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60603
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

141

SUSIKIRTO PIRMAME BELGRADO POSĖDYJE

ČEKISTAI TARDO MASKVOJ LOS ANGELES ŽURNALISTĄ ROBERT C. TOTH

Mums nereikia jūsų prekybos, — šūkavo sovietų
prekybos ministeris Nikolai S. Patolicev

MASKVA, Rusija. — Sovietų valdžios atstovai leido Los Angeles žurnalistui Robert C. Toth ir jo žmonai išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, bet sovietų saugumiečiai sulaukė amerikietį ir pradėjo iš naujo klausinėti, kokias jis žinias patyrė iš sovietų mokslininkų.

Sovietų policija jau tris dienas klausinėjo žurnalistą Toth. Ji atsisako palengvinti išvažiavimą sūlygias žmonėms, nenorintiems lėčiau gyventi Sovietų Sąjungoje, ji neleidžia net šeimai praleisti tris metus Maskvoje, yra gerokai susipainiojęs su sovietų valdžios veiksmais ir rusiško gyvenimo tikrove.

Praeitą šeštadienį žurnalistas Toth papasakojo rusams, su kuriais mokslininkais jis buvęs susitikęs.

Jis neskaitęs to susitikimo nusikaltimu, nes pasikalbėjimo metu nebuvo keliamos jokios slapstos problemos. Čekistai, matyt, kitą galvą.

Reikalauja paleisti JAV
laikraštininką

Žurnalistas Toth praeitą penktadienį privalejo išvykti iš Rusijos kartu su žmona, bet jis dar ir ši trečiadienį negalėjo išvažiuoti. Patirta, kad Vals tybės Departamentas kreipėsi į sovietų vyriausybę reikalaudamas išleisti žurnalistą Toth.

Washingtono sovietų ambasadorius Dobrynin pareiškė, kad nėra jokių kliūčių jam išvažiuoti, bet jis iki šio meto dar febera Maskvoje.

Sovietų policija mano, kad žurnalistas Toth paskutinę dieną gavęs iš sovietų gydytojo psichiatro svarbų dokumentą apie sovietų valdžios patvarkymus naudoti psichiatrinės ligoninės disidentams „gydyti“. Žurnalistas Toth pareiškė, kad jis jokių slaptų dokumentų iš minėto psichiatro negavo.

Sovietų ministeris
labai karščiuojasi

WASHINGTON, D. C. Pirmaadienį prasidėjo Amerikos biznierių ir kongreso atstovų konferencija apie galimą prekybą, padidintą su Sovietų Sąjunga. Madison hotelio didelėje salėje dalyvavo ir sovietų prekybos ministeris Nikolai S. Patolicev. Jis labai atidžiai sekė visus debatus ir įta kingesnių konferencijos dalyvių pareiškimus.

Patolicev pasakė, kad Sovietų Sąjunga laukia patių lengvųjų sąlygų prekybai didinti. Sen. Abraham Ribicoff paprašė žodžio išdėstę Patolicevui, kodėl sovietų valdžia ne

Šitas

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:28

Ribicov

Anksčiau Londono parkų gulbės plaukiodavo skyrūm, bet paskutiniiais metais jos mėgstama plaukioti gerai organizuotais pulkais. Jos plaukia tvarkingomis eilėmis. Tvirtinama, kad karo metu gulbės išsidavė ir prašydavo maisto.

MIRTIES BAUSMĖS SUGRAŽINIMO ISTATYMAS PAGALIAU PRIIMTAS

SPRINGFIELD, Ill. — Illinoisio legialatūra antradienio vakarė galutinai priėmė mirties bausmės grąžinimo įstatymą, kurs tuojau buvo pasiūstas gubernatoriui pasirašyti.

Už mirties bausmės grąžinimą balsavo 124 atstovai, prieš 42. Gubernatorius Thompson iš anksto buvo pažadėjęs įstatymą pasirašyti, kai tik bus padėtas ant jo stalo.

„Mes įspėjame kriminalistą, jei darydamas nusikaltimą nužudys žmogų, tai Illinoisaus žmonės atims tavo paties gyvybę egzėkucijos būdu“, pareiškė atst. Roman J. Kosinski (D-Chicago), vyriausias to įstatymo rėmėjas.

Labiausiai galutinam nubalsavimui pasipriešinęs atst. Robert Mann (D-Chicago), mirties bausmės priešų legialatūroje lyderis. Jis ragino kolegą persvarstyti. „Jei valstybėims žudyti, tai bus kruvini mūsų rankos“, jis pagraudino, tačiau daugumos sentimentai išreiškė atstovė Adeline Jay Geo-Karis (R-Zion), pabrėždama, kad dabar galiojanti baudinių sistema nuo žmogžudysčių neatgrasina.

„Pradėkim galvoti apie nukentėjusią auką, o ne apie žiaurų, nedorą piktadarį“, atsakė ji.

Lietuviai jaunuoliai protestavo N. Yorke

WATERBURY, Conn. — Praeitą antradienį, birž. 14 dienos rytą, grupė lietuvių jaunuolių pravedė protesto demonstraciją prie Jungtinių Tautų ir St. Patricko bažnyčios. Demonstrantai buvo gerai pasiruošę, turėjo didelių plastikinių ir lengvųjų lankstomų medžiagos plakatų, kuriems nešti buvo reikalingi du žmonės. Turėjo du tris mažesnius plakatų, kuriuos galėjo nešti vienas žmogus. Pirmiausia jie ištiesė savo plakatą prie Estų suruoštos didelės parodos. Plakatai primi-

Bhutto leido rinkimus

RAVALPINDI, Pakistanas. — Ministeris pirmininkas Zulfikar Ali Bhutto nusileido politinių priešų pozicijai, leisdamas naujus rinkimus dar šių metų pavargę egzėkucijos būdu“, pareiškė atst. Roman J. Kosinski (D-Chicago), vyriausias to įstatymo rėmėjas.

Bhutto pareiškimas buvo paskelbtas po aštuonių pasikalbėjimų tarp Bhutto partijos ir opozicinės Pakistano Tautinės Sąjungos. Pranešime sakoma, kad rinkimai greičiausiai įvyks po mahometonų Ramadan švenčių, kurios baigsis rugsėjo 14 dieną.

nė žmonėms sovietų karo jėgų padarytą skriaudą lietuviams. Iš ten jaunuoliai nužygiavo prie Jungtinių Tautų namų ir ištiesė savo plakatą, bet Jungtinių Tautų policija neleido jiems demonstruoti. Jie pasitraukė iš Jungtinių Tautų teritorijos, bet plakatų nenuleido. Atsirašo Olandijos ir Prancūzijos žurnalistas, kurie pasiteiravo apie demonstrantų tikslus ir pageidavimus. Jiems buvo pasakyta, kad jie nori laisvės Lietuvai ir kitiems pavergtiems kraštams.

Šia jaunimo demonstracija organizavo Dr. Petras Vileišis. Jis finansavo sudėtingų ir brangių plakatų paruošimą. Demonstrantai grįžo į Waterbury išvargę, bet jautėsi atlikę lietuvių pareigą. Žiną apie šią demonstraciją telefonu pranešė A. Saudaitis.

Vakar vyko rinkimai Ispanijoje

MADRIDAS, Ispanija. — Vakar visoje Ispanijos teritorijoje vyko pirmi laisvi rinkimai Ispanijos parlamentą. Per paskutinius 41 metus Ispaniją valdė diktatorius Franko, policijos ir kariuomenės padedamas. Naujai išrinktas Ispanijos karalius ryžosi grąžinti kraštui demokratinę tvarką. Jis ryžosi leisti patiems ispanams pasisakyti pačiais svarbiausiais krašto valdymo reikalais.

Prieš pačius inkimus buvo paskleista gandų, kad daugiausia balsų gaus Ispanijos komunistai, socialistai ir kitos kairiosios partijos, bet niekas tiksliai nieko negali pasakyti, kol balsai nebus suskaičiuoti. Ispanijoje balsų skaičiavimas eina lėtai, modernių balsams skaičiuoti priemonių jie neturi.

Atrodo, kad daug atstovų į parlamentą gali praveisti premjerą Suarez, pasiryžęs grąžinti kraštui demokratinę tvarką. Karalius Carlos visą laiką rėmė premjerą, patarė nebijoti griežtesnių priemonių.

Ištirs nepažįstamus erdvelaivius

ST. GEORGES, Grenada. — Grenados premjeras vakar pradėjo Amerikos Valstybių Organizacijos atsakingų pareigūnų pasitarimą ir paprašė imtis priemonių nepažįstamiems erdvelaiviams ištirti.

Buvusios Gvjanos premjerui labiausiai rūpi erdvelaiviai, kurie praskrieja Pietų Amerikos valstybių erdvėje.

Rimtai susirinkusieji svarstė dažnėjantį teroro klausimą. Buvo pasiūlymas imti bendrą priemonių terorizmui suvaldyti. Sekretorius Vance pasisakė dažnėjančio terorizmo klausimu, jis pritaria minčiai, kad reikia kovoti prieš teroristus, bet jis pataria kovoti įstatymais numatytais priemonėmis. Jis, yra priešingas sauvaiškos priemonėms terorizmui naikinti.

RUSAI NORI SVARSTYTI TIKTAI APIE PREKYBĄ IR POLITIKĄ

Amerikiečiai reikalauja svarstyti žmogaus
teisių klausimą komunistų kraštuose

BELGRADAS, Jugoslavija. — Firmomis valandomis prasi-dėjo Helsinkio aktus pasirašiusių valstybių konferencija, bet jau pirmame posėdyje dauguma suvažiavusių atstovų susikirto su Sovietų Sąjungos ir komunistų valdomų Rytų Europos valstybių atstovais.

Generolo „klaida“

Per 13 metų išdavinėjo
paslaptis sovietams

LAUSANNE, Šveicarija. — Brig. gen. Jean-Louis Jeanmire kariuomenės teisme prisipažino perdavinėjęs slapstas armijos informacijos sovietams, su kurių kariniu attache buvo susidūrę glaudūs draugingi santykiai. „Tai buvo mano gyvenimo klaida“, pasakė jis septyniems kariuomenės teismo teisėjams. „Aš buvau patekęs į dilemą. Bijojau skandalo“.

Gen. Jeanmaire, 67, o jo žmona Marie-Louise, 60 metų amžiaus, teismui prieš uždarą duris, kaltinami per 13 metų iki 1975, išdavinėję Sovietų Sąjungai svarbias informacijas apie Šveicarijos karines pajėgas. Jeanmaire buvo žinomas kaip karingas antikomunistas.

Reikalauja civilinių teisių priežiūros

WASHINGTONAS. — JAV Civilinių Teisių Komisija, pakaltinusi, kad buvusiojo prezidento Richard Nixon ir Gerald Ford administracijos buvo apsileidusios ir jie menkai tepais civilinių teisių, antradienį pasiūlė, kad prezidentas Carteris paskirtų kabineto lygio valdininką, kurs prižiūrėtų, kad būtų pildomos civilinių teisių programos. Komisija pareiškė, kad prezidentai Niksonas ir Fordas „ne iš tolo“ nebuvo priartėję iki civilinių teisių tikslų. Paskirtas asmuo turės būti prezidento patarėjas, turintis „pilną autoritetą“ kalbėti prezidento vardu ir patarti federalinėms įstaigoms, kokių priemonių imtis civilinių teisių programoms pagerinti.

Dukart apiplėšė tą patį banką

HAMMOND Ind. — Du vyrai, nailono kojineis užmaskavę antradienį apiplėšė Mercantile National Banką, esantį 169 gatvėje, Hammonde pagrobdami \$8,000. Apiplėšimo eiga buvo beveik tokia pat kaip ir anksčiau gegužės mėn. 18 dieną to paties banko apiplėšimas, kuomet buvo pagrobta \$15,000. Vienas vyras atsuka revolverį prieš banko kasininką ir publiką, antras iš tar-nautojų surenka jų staluose turimus pinigus, ir išbėgę nuvažiuoja automobiliu, kurį varuoja trečias vyras.

Sovietų Sąjungos atstovai pasiūlė Belgrado konferencijoje svarstyti tiktaai prekybos, politinius klausimus, paliečius Helsinkio aktuose. Tuo tarpu amerikiečiai ir kitų Europos valstybių atstovai reikalauja svarstyti ir žmogaus teisių praktiską pritaikymą n e tik Sovietų Sąjungoje, bet ir komunistų valdomuose Rytų Europos kraštuose. Amerikiečiai nurodo, kad pagrindinių žmogaus teisių klausimai yra įrašyti Helsinkio aktuose. Jis skaitomas pagrindinių dalykų Europos taikos reikalui. Be to, Helsinkyje padarytas nutarimas liepia svarstyti visas Helsinkio aktuose pažymėtas problemas, neiškiriant nei vienos. Visos yra svarbios bendradarbiavimui ir taikai.

Sovietų atstovai tvirtino, kad vienintelis klausimas, kuris daugiausia prisideda prie bendradarbiavimo yra Helsinkio akte nurodyti prekybos reikalai. Visi kiti klausimai yra tikrai antraeilės svarbos, tuo tarpu prekyba yra būtina. Be to, ji esanti naudinga abiem pusėm. Svarbus yra ir politinis Europos valstybių nusiteikimas dirbti taikai. Amerikos atstovai nurodė, kad pagrindiniai žmogaus teisių klausimai yra patys svarbiausieji. Jeigu žmonės nebus tiksliai informuoti, jei jie negalės pasikeisti nuomonėmis apie svarbiausias problemas, tai apie jokią kooperaciją ar bendradarbiavimą kalbos negalės būti. Amerikiečiai reikalauja, kad žmogaus teisių klausimas būtų įrašytas į Belgrado konferencijos dienotvarkę ir jam skirta tiek pat laiko, kiek bus skiriama kitiems klausimams.

Sovietų valdžios atstovai pridėjo, kad žmogaus teisių klausimo kėlimas yra kišimasis į kitų valstybių vidaus reikalus. Sovietų valdžios atstovai tvirtina, kad šio klausimo kėlimas sukelia nereikalingus ginčus ir leis laiką nenaudingai. Sovietų S-gos ir Rytų Europos valstybių atstovai sudaro mažumą Belgrado pasitarime, todėl jie negali paneigti kitų valstybių pageidavimų. Be to, žmogaus teisių klausimas Helsinkio suvažiavusiems atstovams atrodo pagrindinis, jeigu jis buvo įrašytas į konferencijos aktus. Jis buvo skaitomas svarbus prieš du metus, jis daugelis skaito svarbiu šiandien, todėl jis privalo būti įrašytas į dienotvarkę ir nuodugniai apspartytas. — jareiškę JAV atstovas susirinkusiems Belgrado konferencijos atstovams.

♦ Geri darbai miškuose slepiasi, pikti — keliais vaikščioja.

Detroito naujienos

Mirė Mykolas Balčiūnas, visuomenininkas veikėjas

M. Balčiūnas gimė 1885 m. rugsėjo mėn. 29 d., mirė 1977 m. gegužės mėn. 28 d. Kilęs iš Raguvo valsč. Panevėžio apskrityje. Rusų caro valdomoje Lietuvoje nesant darbų, jaunas būdamas išvyko į Rygą. Rygoje šian bei ten dirbdamas ir nesuradęs geresnio darbo pradėjo mokintis metalo tekintojo darbu ir kurį laiką tą darbą dirbo. Kilus rusų-japonų karui dėl darbe sužeistos rankos, laimėi, M. Balčiūno nemobilizavo. Kodėl M. Balčiūnas paliko Rygą ir išvyko į Mintaują, nežinau. Reikia manyti, kad dėl tuo laiku Rygoje revoliucinio judėjimo. Pagaliau nusibastė į Ukrainą, Ekaterinską ir vėl grįžo į Latviją.

Grįžęs į Latviją pakeitė darbą, iš metalo apdirbimo pasidarė kepejas-konditorius. Kadangi M. Balčiūnas išvyko iš namų su menku išsilavinimu, vakarais mokinosi (net ir atvykęs Amerikon mokinosi). Iš savamokslis tapo šviesuolis intilientas. Pagaliau į Latviją paliko, išvyko į Angliją. 1907 m. vasario mėn. 18 d. iš Liverpolio laivu išplaukė į Ameriką ir išlipė New York'e. Atvykęs Amerikon kaitaliojo vietas. M. Balčiūnas rašo savo atsiminimuose, kad gyveno Pensilvanijoje, West Virginijoje ir Marylande. Pradžioje dirbo anglų kasyklose ir prie kitų paprastų darbų. 1929 m. nuolatiniui apsigyveno Detroit'e. Čia pagilino Rygoje išmoktą geležies tekintojo darbą, pradėjo dirbti automobilių įmonėse:

General Motors, Briggs ir kituose fabrikuose, įsigydamas Journeyman specialybę. Detroit'e 1912 metais priėmė Amerikos pilietybę. Su visa energija įsijungė į lietuvišką visuomeninį darbą.

Su Miku Balčiūnu susipažinau 1951 m., atvykęs nuolatinei apsigyventi iš Pittsburgh Detroit'ian. Nepamenu dienos, gegužės mėn. Ispanų salėje (buvusioje lietuvių) atsilankė su paskaita socialdemokratų Kipras Bielinis. Bielinį publikai perstatė M. Balčiūnas, jau tuomet vadinas Balchūnas. Nuo to laiko su M. B. susipažinau ir susidraugavau, tapome vienos ideologijos artimi draugai. Jį dažnai matydavau organizacijose bei klubuose.

Dažnai matydavau laidotuvesse tarant atsisveikinimo žodį, ypač tiems, kurie laidodavosi be religinių apeigų. Nepatyrčiau, kuriais metais vedė pirmą žmoną Liudvise, su kuria išgyveno 50 metų, sugyvendamas šešis vaikus: tris sūnus — Eduard, Stanley, Leo ir tris dukras — Mary, Helan ir Viktorija. Antroją žmoną Onutę vedė 1956 metais. Su ja išgyveno dešimtį metų. Palaidota Chicagoje Tautinėse kapinėse.

Norėčiau pastebėti, kad Mikas, dirbdamas automobilių įmonėse, buvo aktyvus Unijų steigėjas. Taigi gal jo ir kitų unitų steigėjų dėka mes į šią šalį atvykę nebuvo taip lengvai stumdomi ar iš darbų atleidžiami. Taigi netekome žmogaus, kuris dėl mūsų kovoję, palikdamas gilius pėdsakus. M. Balchūnas priklausė ir darbavosi daugely lietuviškų organizacijų: Socialdemokratų Detroito 116 kuopai (pirm.) Detroito Lietuvių Organizacijų Centrai, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 kuopai (ižd.) globėjas. Lietuvių Klubui, Balso 76 sk. narys, Lietuvių Namų Draugijos narys ir Dariaus Girėno klubo narys. Buvo labai pareigingas, jūdrus, visur dalyvaudavo ir pareikšdavo savo nuomonę.

Paskutiniu laiku kviečiamas į Organizacijų Centro metinį susirinkimą balandžio mėn. 24 d. man nusikundė, kad jaučiasi negerai, bet stengsies atvykti. Tai buvo paskutinis su manim pasikalbėjimas. Netrukus išvyko į ligoninę pasitikrinti sveikatą. Po ilgų tyrimų nusprendė operuotis. Pagaliau po sunkios operacijos išgyveno vos 8 dienas ir mirė.

Velionis buvo pašarvotas Step Steponausko šermentinėje. Atsisveikinimas su velioniu M. Balchūnu įvyko gegužės 31 d. Pagrindinį atsisveikinimo žodį tarė ir velionio nueitą gyvenimo kelią apžvelgė jo artimas draugas

Gubos Antanas Rūkštelė

Alfonso Ruginis. Sekantis atsisveikino Detroito Lietuvių Organizacijų Centro vardu, Socialdemokratų 116 kp. ir Balso 76 skyriaus vardu Antanas Suškauskas. Po atsisveikinimo tikimieji artimieji nulydėjo į Woodmerre kapines, kur palaidotas šalia pirmosios žmonos amžinam poilsiui. Likę nuliadime trys dukros: Mary Grodus, Helen Joska ir Viktorija MacIntire, trys sūnūs: Eduard, Stanley, Leo su šeimomis ir posūniu Mykolas Abarius su šeima. Be to, liko nuliadime 15 anūkų ir 12 praanūkų. Mikai, ilskis ramybeje.

Susivienijimo metinis susirinkimas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 200 kuopos metinis visuotinis narių susirinkimas įvyks biželio mėn. 19 d. 7 val. vakare (sekmadienį) Julius ir Gabrielės Rimkūnų namuose 8446 Salem Lane Dierborn Hts. Bus renkama nauja 1977 metais valdyba ir išdė globėjai, be to, bus priimami narių mokesciai. Visi nariai ir būsimieji nariai kviečiami susirinkime dalyvaut. Praneša kuopos valdyba.

Jūrų šaulių diena

Detroito švyturio jūrų šauliai ir šaulės pasiruošę vykti į ruošiamą jūrų šaulių dieną, kuri įvyks Union Pier liepos mėn. 2-3 ir 4 dienomis. Rengėjai Chicago jūrų šauliai. Vieta Kuraičių vasarvietė.

A. Sukauskas

• Karvė kasdien išgeria apie 300 litrų vandens.

Ligoninės ir daktarai prieš prezidento planą mažinti kainų infliaciją

WASHINGTON, UPI. — Or. Tokia balerai opozicija iš daugianuotoji medicina, norėdama parodyti vieningą opoziciją prezidento Carterio siūlomam planui kaip sumažinti ligoninės infliaciją, pareiškė Kongresui, kad kainų kontrolės rezultate ligoniniai gautų tik antros rūšies medicinos patarnavimus.

Prezidento planas vietoje 11 nuosimėiais kainų ligoninėse kasmet didėjimas būtų sumažintas dviem nuosimėiais, paliekant didėjimą kasmet po 9 nuosimėius, "yra nesąžiningas (unfair) sumanymas, klaidinantis ir neįmanomas administruoti", sakoma Amerikos Ligoninių Asociacijos pareiškime.

"Mums atrodo neišvengiamu, kad išlaidoms nustačius ribas, rezultatas būtų antros rūšies patarnavimas, o kai kurių rūšių patarnavimo daugelis žmonių visiškai nebegautų", sakoma AMA (Amerikos Medikų Asociacijos) pareiškime. "Toks įstatymas nebūtų geras pacientų interesams", pasakė Raymond Holden, Kolumbijos distrikto gydytojas ir AMA patikėtinis (trustees) tarybos pirmininkas.

Negana to, AMA perspėja, kad infliacija ligoninėse pastaraisiais laikais didėjusi po 15 nuosimėių kasmet, greičiausiai dar pablogės, ne pagerės.

Bychovo kronika

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Aprūpintas tokias aiškini-mais, metraštis pasidaro ypač vertingas dokumentas ir istorikui ir eiliniam skaitytojui, kuris trokšta susipažinti su pagrindiniais istorijos šaltiniais. Istoriko pastabos jam padeda surasti, taip sakant, tikrąją teisybę. (k. pl.) E. L.

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAKRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENININKO VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiantis 1905 metų įvykius, Jabolosio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimus. \$4.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkšti viršeliai tik \$2.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsiuntus čekį arba money order, prie atsiuntimo laiško pridėjant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuolė bei kokias knygas reikia ir laukia.

Alksandras Pakalniškis, MES GRIZTAME, idomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanai. 267 psl. Kaina \$3.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE, Netolimų įvykių prisiminimai, liūto įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl. Kaina \$3.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas, Gražia viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkšti viršeliai \$5.00

Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl. trieta — \$3.00, minkšti viršeliai — \$2.00; II dalis. 225 psl., trieta — \$3.00, minkšti viršeliai \$2.00

Henrikas Tomos — Tamsauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnis ir Labguvos apskritys su idomais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl. Kaina \$6.

P. Kociūnas, TARP ŽALSYŲ PALAPINIŲ, Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narbutė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00

M. Gudala, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 233 puslapiai \$3.00

Knygos užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-5196

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE

LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Daukara, ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija, lietuvių Chicagoje 1965 metais paties autorius išdomis. Knyga dviejų dalių. Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo įdaryje rašo: "Jei būdame lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų surisęs gražiai išaugusi ir suklestėjusi Lietuvos politiniu, ekonominiu ir kultūriniu laimėjimu, šiandien drausiai galima sakyti, lietuvių tautos galėtų didžiulius ir didžiulius savo žemės ūkio kultūros vaisius ir prisigyti peidioms iškiliosioms Europos tautos".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasauli žinomiausi lietuvių absolūti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikia, kad ši knyga bus brangi absoliuti lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokiu meile Lietuvos žemės parasyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skaitoma Lietuvoje ir užsienyje. "Dėkingas sūnus — mylimas tėvynei Lietuva".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$3.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderi siųsti tokia adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, toliau knyga pasieks.

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Seštoko knygelė, kuri vadinas

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir priežiūrėti. Naujienose šią knygelę pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsisiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome siųsti tokia adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai \$2.50

2. J. Augustaičio V. VARDYS IR SOVA APIE RASTIKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai \$1.50

3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAS, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai \$2.00

4. Vincas Žemaitis, PAVELUOTAS LIETUVOS KRIKSTAS, minkšti viršeliai, 52 psl. \$1.00

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilis, gyva kalba, grafiškai iliustruota 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Kondius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanoms įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

ESLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per 6 months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per 6 months, \$7.00 per 3 months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per 6 months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per 6 months, \$7.00 per 3 months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per 6 months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per 6 months, \$7.00 per 3 months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	

Baisi lietuvių tautos tragedija

Stalinas žinojo, kad vokiečių karo jėgos ruošiamos įsiveržti į Sovietų Sąjungą. Jį tuo klausimu informavo pačioje Vokietijoje buvusieji sovietų šnipai ir pačios Vokietijos komunistai. Jį informavo sąjungininkai, turėję žinių apie vokiečių kariuomenės pasirodymus įsiveržti į Staliną laikomas teritorijas. Pagaliau, Staliną tuo klausimu informavo ir patys raudonosios armijos kariai, saugojusieji visą Vokietijos pasienį. Stalinas žinojo, bet jis nenorėjo tikėti.

Stalinas iš savo pusės darė viską, kad Hitleris neišveržtų į Sovietų valdžios pavergtas žemes. Jis davė Hitleriui visas reikalingas žaliavas karui vesti. Paskutiniiais mėnesiais jis siuntė net degalus, reikalingus nacių karo mašinai tepti. Hitleris neskubėjo mokėti Stalinui už žaliavas ir degalus, bet Stalinas nenorėjo nieko jam priminti, kad tikėtai Hitleris neužpyktų ir nepaskubėtų įsiveržti į Staliną laikomas žemes.

Hitleris karą pradėjo 1941 metų birželio 22 dieną. Tuo tarpu Stalinas, nenorėdamas turėti nepalankiai rusams nusiteikusių lietuvių užfrontėje 1941 metų birželio 14 dieną pradėjo didžiausius Lietuvos gyventojų areštus. Tiems areštams sovietų valdžia ruošėsi kelis mėnesius. Tiems areštams ruošėsi ne tik Lietuvoje stovėjusieji sovietų kariuomenės vadai, bet vidaus reikalų ministerija ir rusų komunistų partijos nariai. Vidaus reikalų ministerija pirmiausia sudarė išvežamų lietuvių sąrašus, o sovietų karo jėgos davė reikalingas priemones ir apsaugą suimtiesiems čiupti, sodinti į kariškus sunkvežimnius ir gabenėti į artimiausias geležinkelio stotis, į kurias jau prieš kelias dienas buvo atvartas didokas galvijinių vagonų skaičius.

Okupantas pirmą dieną areštavo visus įtakingesnius ir geresnius Lietuvos mokytojus. Įsakymas lietuviams ne tik aukštesnių mokyklų mokytojus, bet ir pradžios mokyklų mokytojus. Buvo suimami ne tik patys mokytojai, bet ir jų šeimos. Jeigu kuris gyveno su tėvais ar mažais vaikais, tai buvo suimtas jis pats, jo žmona, vaikai ir seni tėvai. Jiems neleido ilgai kelionei pasirošti. Leido pasiimti šiltesnius drabužius ir dienos maisto, o visus kitus dalykus lietuviams liepė palikti. Suimtieji buvo sodinami į kariškus sunkvežimnius, vežami į stotis, suvedami į galvijinius vagonus, užplumbuojami ir prikabinami prie garvežių, kurie turėjo traukti į rytus.

Joki uždarytųjų šauksmai, joki prašymai nebuvo išklaunami. Uždarytiems net vandens neduodavo. Uždarytieji prašė leisti išeiti gamtos reikalams, bet prie vagonų stovėjusieji mongolai lietuviškai nesupratė ir niekam durų ar langelio neatidarė. Uždarytieji prašė artimesiems pranešti, kur jie yra, bet niekas tos žinios iš jų nepriėmė.

Rusijos gilumon buvo vežami politinių partijų įtakingesnieji vadai, centro komitetų nariai, veiklesni lietuviškų organizacijų pareigūnai, valstybės tarnautojai, li-goninių personalas, atsargon paleisti kariai, geresni ir turtingesni ūkininkai, laikraščių korespondantai, policijos tarnautojai ir įtakingesnieji visuomeninio, ekonominio ir kultūrinio gyvenimo žmonės. Okupantas nežūrėjo, kuriai grupei suimtieji priklausė, kokią pažinimą jie turėjo. Jam rūpėjo išvežti visus galvojančius, savo krašto reikalais besirūpinančius ir savarankiškai veikti galinčius lietuvius.

Paliktais namais, jų turtu, santaupomis ir visomis brangenybėmis pirmą dieną naudojosi čekistai, jų šeimos ir jų patikėti asmenys. Rusai rinko iš išvežtųjų namų visus vertingesnius dalykus ir įvairiausiais būdais gabenosi į savo butus, o jeigu galėjo, tai siuntė saviesiems į Rusiją. Kas dar liko nuo pirmųjų vogimų, atitekdavo tiems sovietų valdžios atsiųstiems okupantams, kuriems tekdavo išvežtojo butas ir visa bute dar likusi manta. Turtais naudojosi lietuvių komunistai, bendradarbiaujusieji su sovietų vidaus reikalų ministerio Serovo pavaldiniais.

KRYŽIUOČIAI TIES VELIUONA

XIV r. stiprėjant įvairių Vakarų-Bajerburgo buvo planuojami karų Europos šalių feodalių ateityje tolimesni puolimai į paramai kryžiuočiams, gausėję jų plėšikiški puolimai į lietuvių žemes. Nepajėgdami su gausių taktininkų pagalba palaikyti atkaklaus lietuvių pasipriešinimo ir krašto pavertti kryžiuočiai bandė palaipsniui įsistiprinti lietuvių žemėse, statydamiesi pilis. Kryžiuočiai metraštinkai mini visą eilę pilių Nemuno salose ir dešiniajame krante tarp Kauno ir Jurbarko. Ypač jie stengėsi įsistiprinti stipresnių lietuvių pilių kaimynystėje.

Viena iš tokių kryžiuočių pilių buvo 1337 m. pastatyta Bajerburgo piliis netoli Veliuonos. Ji turėjo padėti kryžiuočiams sunaikinti Veliuonos pilį, nuo kurios jie jau ne kartą buvo priversti pasitraukti. Iš čia žuvs net Trakų karalius.

Jie rasdavo būdus įsibrauti į išvežtųjų namus, pasirinkti pageidaujamas gerybes ir naudotis jomis.

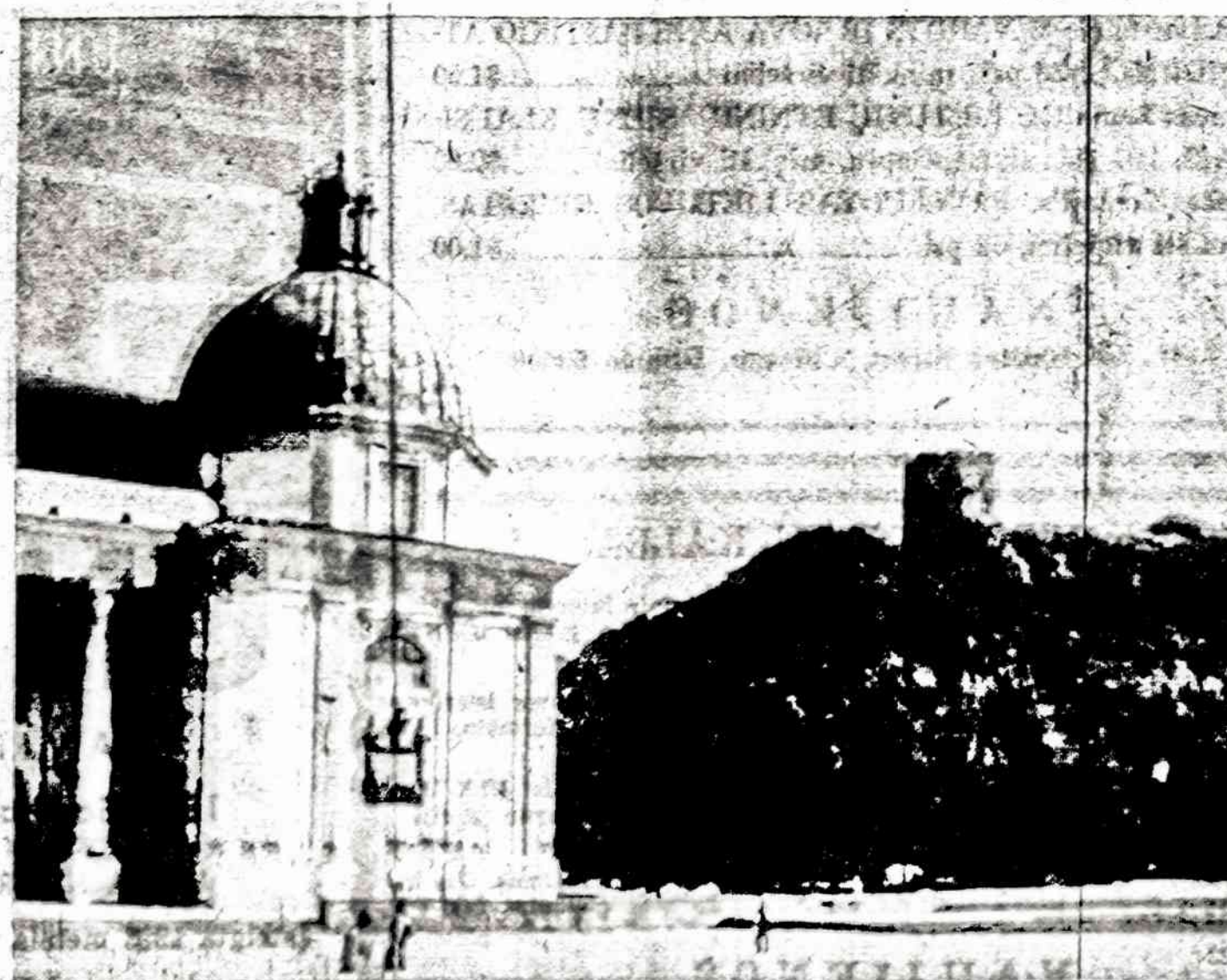
Po dviejų dienų energingesniųjų ir gabesniųjų lietuvių tokios "medžioklės", kiekvienoje geležinkelio stotyje ir stotelėje buvo susidare ilgiausi traukinių karavanai, kuriems buvo įsakytą traukti į Rytus. Traukiniai ritosi dieną ir naktį, rytą ir vakarą, veik visai nesustodami. Jei gu kur sustodavo, tai papildyti garvežiams reikalingu kuro ir pamaitinti traukinio aptarnautojus ir sargus. Apie vagonuose uždarytus žmones niekas nieku nesirūpino. Niekas nekreipė jokio dėmesio į galestingiausius išvežamųjų šauksmus ir maldas. Niekas nepaduodavo jiems šviežio vandens ar maisto. Niekas neteikė jokio patarnavimo sergantiems. Į vagonus sunešti ligoniai negavo jokios pagalbos... Tikėtai kai vagonuose ištroškė, išbadėję ir užtroškę lietuviai pradėdavo mirti, tai į Kaukazo aukštumas kylantieji traukiniai sustodavo ir leisdavo mirusius išnešti visai prie begių, sulipti į vagonus ir toliau dundėti... be maisto ir be vandens.

Kai lietuviams pakrauti vagonai nuedavė tiek į šiaurę, kiek sovietų traukinys galėjo eiti ir pasiekdavo begių galą, tai atidarydavo vagonus ir liepdavo lipti laukan ir... kurtis. Vieniems liepė kurtis miškuose, kitiems liepė įsistatyti gyventojų išsijusioje žemėje, o trečiams liepė gintis nuo šalto šiaurės šalčio atsivežtomis priemonėmis, kurių nebuvo, nes nepasakė, kur lietuvius veža ir neįspėjo, kokios žiaurios bus gyvenimo sąlygos. Silpnesnieji išmėrė pakelėje, nusilpusieji nepadėję išsikurti ir akis užmerkė pirmo šalčio sukrėsti. Gintis pradėjo tik pasiryžusieji gyventi, patys stipriausieji ir viltį turėjusieji.

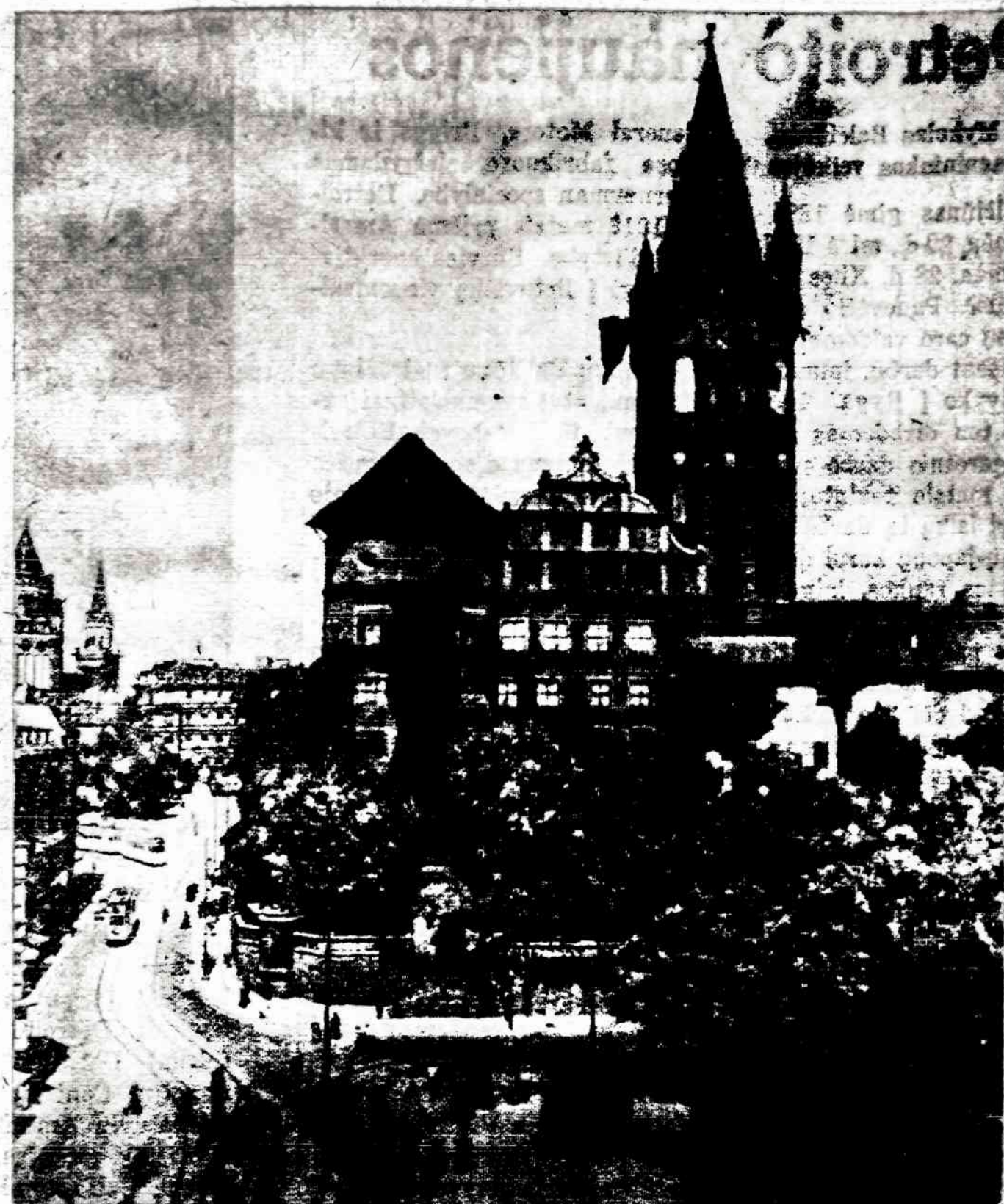
Tiktai Stalinui mirus be gydytojo pagalbos ir Kremliuje įsistiprinus suukrainėjusiam rusų komunistų grupei, peržiūrėtos kelios išvežtųjų lietuvių "bylos". Vieniems leido grįžti į pavergtą Lietuvą be teises įžengti į savo namą ar bažnyčią, bet dideli išvežtųjų daugumai įsakytą pasilikti Krasoarsko ir kitose šaltose šiaurės Rusijos vietose. Kitiems pranešta, kad jie niekad nebegrįš į Lietuvą, nes jų bausmės ilgesnės, negu jų gyvybė.

Vienas kitas Sibire būvęs lietuvis sugebėjo užsienin išvažiuoti, o keliems pavyko net Ameriką pasiekti, bet lietuvių grįžusieji vargsta tokį patį vargą, koks tenka vargti visiems komunistų primestos sistemos vergams. Jie palikti be jokių teisių ir be jokių pragyvenimo šaltinių.

Okupantas, išveždamas birželio 14 ir 15 dienomis suimtus lietuvius kinto patį skudžiausią smūgį lietuvių tautai. Kinto jis tuos smūgius ir vėliau, bet lietuvis Serovo paruošto kruvinojo birželio niekad neužmirš.

VILNIAUS KATEDRA IR GEDIMINO KALNAS

Kryžiuočių piliis

Tas pats kryžiuočių metraštinkas užrašė pasakojimą, kad du prūsų vitingai iš Bajerburgo igulos buvo susitarę išduoti šią pilį lietuviams. Vienas iš jų pabėgęs pas lietuvių ir pranešęs Gediminui, kad Bajerburgo piliis nėra laisvai stipri, kad ji pastatyta iš Jos iškyla apie 7 m. virš Nemuno vago ir nuo sausumos pusės apjuostos dabar dar žymi griovius ir už jo esančių žemumų pylimų. XIX a. viduryje buvo žymu dviejų pylimų likanais ir trys grioviai, supę Pilaiteis. Tačiau nuolatiniai potvyniai dabar jau beveik visai užlygino du išorinius griovius, sulaužė vieną pylimą, o kintu nunešė didelę dalį ir pačių Pilaiteis. Išliko jų tik šiauriniai galai.

Virstant paplautiems Pilaiteis šlaitams, išriedėdavo akmeniniai rutuliai - sviediniai, byrėdavo geležiniai strėlių antgaliai ir įvairaus dydžio višys, išsivisdavo dideli apdegusio molio gabalai. Kartais žmonės čia rasdavo alėbardų, sulaužytų kalavijų dalis, kirvius, pentinius. Susigūnė tokiomis radiniais, įvairūs asmenys ne kartą bandė kasinėti Pilaiteis, rankioti šias senie-nas. Daugumas suminėtu radi-nių išsimėtė, dingo be jokios naudos mokslui. Vos keletas strėlių antgalių ir sviedinių pateko į Kauno ir Veliuonos muziejus. 1920 - 1925 m. Pilaiteis apardė vietos dvarininkas, įsirengdamas čia laivų remonto dirbtuves.

1971 m. Lietuvos archeologai ištyrė Pilaiteis liekanas. Surasta arti 2000 įvairių radinių, kurie patvirtina ankstyvesnius istorikų spėjimus čia buvus kryžiuočių pilį. Tai liudija pirmiausia visiškai skirtinga nuo mūsų XIII-XIV a. pilių konstrukcija. Moliniai puodai, asočiai savo forma ir ornamentavimu bei gamybos technika ir molio sudėtimi yra artimi Vokietijos miestų keramikai. Surasti ir kai kurie kiti neabejotinai svetimos kultūros daiktai, kaip, pavyzdžiui, vienas kirvis su įmuštu meist-ro ženkl.

Pastatų liekanos leidžia gana tiksliai apibūdinti XIV r. Kryžiuočių statybos techniką. Lietuvoje, dūda galimybės, susidaryti žymūs piliečiai, pastatę apie jų piliis. Pilių sudarė 2 pastatai, stovėję ant dviejų kalvėlių, atskirti giliu grioviu. Pastatai, kaip visai tiksliai nurodė kro-

mosios pusės spėjojo Bajer-burgą stovėjus dešiniajame Nemuno krante, netoli Gys-taus upelio žiočių. Čia Nemuno slėnyje prie pat vago, apie 2 km. į vakarus nuo Veliuonos, žmonių vadinamos Pilaiteis. Jos iškyla apie 7 m. virš Nemuno vago ir nuo sausumos pusės apjuostos dabar dar žymi griovius ir už jo esančių žemumų pylimų. XIX a. viduryje buvo žymu dviejų pylimų likanais ir trys grioviai, supę Pilaiteis. Tačiau nuolatiniai potvyniai dabar jau beveik visai užlygino du išorinius griovius, sulaužė vieną pylimą, o kintu nunešė didelę dalį ir pačių Pilaiteis. Išliko jų tik šiauriniai galai.

Pastatų sienos buvo apie 1,5 m storio. Jų išoriniu kraštu ejo apie 30-40 cm skersmens ažuolinių stulpų eilė. Jie stovėjo beveik 30-40 cm vienas nuo kito. Vidinių sienos krašta sudarė tašytų gulsčių pusinių rasti siena. Likęs tarp jų abiejų apie 90 cm pločio tarpas buvo užpildytas išilgai perskeltais rasta - plauksko-mis ir plukti molu. Į molį maišyti šiaudai, žolė, pelai, o reikalingais ir viena kita plyta ar plytgalys. Visa pirmo aukšto siena iš išorės buvo užpildyta žvyro ir molio pylimu, kuris perėjęs į statų kalvelės šlaitą, leidosi į kalvą supusį giliu grioviu. Virš žemės paviršiaus iškilusios sienos dalies ažuolini-ai stulpai iš išorės greičiau-siai buvo sujungti geležinėmis vinimis prikaltais skersiniais rasteliais ir apdrėbti molu, kad sunkiau būtų padėgi. Tai liudija gausūs sudegusio molio gabalai su į juos įsilydžiu-siomis įvairaus dydžio geležinėmis vinimis ir molio gabalais susmūgę geležiniai strėlių antgaliai.

Viduje apatiniame aukšte išilgai pastato ejo du apie 4 m pločio kambariai. Juos viena ornamentavimu bei gamybos technika ir molio sudėtimi yra artimi Vokietijos miestų keramikai. Surasti ir kai kurie kiti neabejotinai svetimos kultūros daiktai, kaip, pavyzdžiui, vienas kirvis su įmuštu meist-ro ženkl.

Pastatų liekanos leidžia gana tiksliai apibūdinti XIV r. Kryžiuočių statybos techniką. Lietuvoje, dūda galimybės, susidaryti žymūs piliečiai, pastatę apie jų piliis. Pilių sudarė 2 pastatai, stovėję ant dviejų kalvėlių, atskirti giliu grioviu. Pastatai, kaip visai tiksliai nurodė kro-

nikininkas, iš tikrųjų buvo pastatyti iš rasti ir molio.

Pagrindinis piliis pastatas stovėjęs ant kiek didesnės ir atkastesnės lyties, kalvelės galais į šiaurę ir pietus, apimdamas visą kalvelės viršų. Jis būvęs apie 10,5 - 11 m pločio. Kasinejimų metu surastas tik jo šiaurinis galas - apie 13 m ilgio dalis. Visa likusioji - pietinė pastato dalis yra nuplauta Nemuno, ardančios Pilaiteis. Sprendžiant iš žmonių pasakojimų apie buvusį kalvelės dydį ir iš XIX a. pagaigos aprašymų, pastatas galėjo turėti apie 40 - 50 m ilgio.

Pastato sienos buvo apie 1,5 m storio. Jų išoriniu kraštu ejo apie 30-40 cm skersmens ažuolinių stulpų eilė. Jie stovėjo beveik 30-40 cm vienas nuo kito. Vidinių sienos krašta sudarė tašytų gulsčių pusinių rasti siena. Likęs tarp jų abiejų apie 90 cm pločio tarpas buvo užpildytas išilgai perskeltais rasta - plauksko-mis ir plukti molu. Į molį maišyti šiaudai, žolė, pelai, o reikalingais ir viena kita plyta ar plytgalys. Visa pirmo aukšto siena iš išorės buvo užpildyta žvyro ir molio pylimu, kuris perėjęs į statų kalvelės šlaitą, leidosi į kalvą supusį giliu grioviu. Virš žemės paviršiaus iškilusios sienos dalies ažuolini-ai stulpai iš išorės greičiau-siai buvo sujungti geležinėmis vinimis prikaltais skersiniais rasteliais ir apdrėbti molu, kad sunkiau būtų padėgi. Tai liudija gausūs sudegusio molio gabalai su į juos įsilydžiu-siomis įvairaus dydžio geležinėmis vinimis ir molio gabalais susmūgę geležiniai strėlių antgaliai.

Viduje apatiniame aukšte išilgai pastato ejo du apie 4 m pločio kambariai. Juos viena ornamentavimu bei gamybos technika ir molio sudėtimi yra artimi Vokietijos miestų keramikai. Surasti ir kai kurie kiti neabejotinai svetimos kultūros daiktai, kaip, pavyzdžiui, vienas kirvis su įmuštu meist-ro ženkl.

Pastatų liekanos leidžia gana tiksliai apibūdinti XIV r. Kryžiuočių statybos techniką. Lietuvoje, dūda galimybės, susidaryti žymūs piliečiai, pastatę apie jų piliis. Pilių sudarė 2 pastatai, stovėję ant dviejų kalvėlių, atskirti giliu grioviu. Pastatai, kaip visai tiksliai nurodė kro-

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
5449 So. Pulaski Rd. (Crowford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priguna ligonius pagal susitarimą
bei neatsiliepia. Skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
ANKSTU IR SLAPUMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. W. EISEN-EIS'NAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA + 2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 2-2222

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441, 561-4605
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

R. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
Klinika akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Uždaroma pagal susitarimą. Uždaroma

DR. LEONAS DEBUTIS
DENTISTAS
ROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
al. antrą nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtą, nuo 6-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2280
Namų telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrą, trečią,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadi-
niais 2-4 val. popiet. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai-Protezai, Med. Ban-
dazai. Speciali pagalba kojoms.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: P.Rospect 6-5034

Gėlių visoms progoms
BEVERLY HILLS GELIŲ VYDIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barbara ir
Gene Drishų krautuve
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy., Oak Lawn,
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimais - Plius apdraudimas
ZEMA KAINA
R. JERENAS
Tel. WA 5-9043

MOVING
Adresuotas perkraustymas
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos ir WOPA,
1490 KIL A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12:30
- 1:00 val. popiet. - Seštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Telef.: WEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DR. A. J. GUSENAS GERA MITYBA VISIEMS BUTINA

Šiandien apie žmogaus mitybą labai daug kalbama ir rašoma, bet tikrumoje - jai pa-
gerinti, iš jos pašalinti nuodius
guosius, cheminius konservus
veik nęko nebedaroma.
Mitybos tyrinėtojai sako štai
ką: "Šių dienų žmogaus mity-
ba sukelia daug ligų, ne tik
kūdikiuose, brestančiuose vai-
kuose, bet ir suaugusiuose ir
senuose žmonėse".
Jie nurodo, kad amerikiečiai
serga nuo blogos mitybos, ku-
ryje yra cheminių nuodinių
konservų sugadinta, tą pripa-
žįsta ir Federalinės valdžios
tyrinėtojai. Jie sako, kad Ame-
rika yra viena iš turtingiausių
šalių visame pasaulyje, o tuo
pačiu kartu turi daugiausia
sirdies, vėžio ir vidurių ligų
paeinančių vien tik nuo nuo-
lingos mitybos. Šios šalies žmo-
nių mitybos nuo suminėtų li-
gų stovi veiki pirmoje vietoje,
imant visus kitus pasaulio
kraštus!

Dr. Edith Berger, viena mi-
tybos ekspertų, sako štai ką:
"Tyrinėjant mitybą per praėi-
us penkis metus, surasta ir
pilnai įrodyta, jog nūdienė
žmogaus mityba visiškai netu-
ri maistingumo vertės. Dėka
to, 38-40 milijonai žmonių nu-
dien serga sunykimo ligomis.
Jos daugiausia pasireiškia au-
gančiuose ir brestančiuose vai-
kuose!"
Dr. Briggs sako štai ką: "Li-
gos, prasidedančios nuo ne-
maistingumo, daug daugiau
kainuoja, negu nuo alkoholio,
cigarečių ir narkotikų. Kasmet
išleidžiama 20-30 milijonų do-
lerų suardyti žmonių sveika-
ją atitaisyti, protinęms gy-
lyti, apkūninti, sumažinti ir
aunuolių fiziniams jėgoms at-
statyti!"

Dr. Brauman sako štai ką:
"Mityboje būtina atpildyti rei-
alingiausius maisto veiksnius
ir atstiegti lygybę, nes to rei-
kalauja žmogaus kūno organiz-
mas".
Pranešus Maisto ir Vais-
ių Administracijai, pieno fir-
mos buvo įspintos, kad iš kūdi-
kianis gaminamo maisto švino
dajų nuodai būtų pašalinti.
Neveltai, šiandien tiek daug
kūdikų ir suaugusių žmonių
serga ir ne laiku miršta nuo
įvairių ligų, kurias sukelia
vien tik cheminiai konservai
sukoneveikta mityba.

Dr. W. Brown sako štai ką:
"Ligos turi būti tyrinėjamos ir
studijuojamos mokslininkų -
ne laboratorijose po mikrosko-
pais, bet maisto gamybos cen-
truose, tada bus galima rasti
priemones nuo ligų apsisau-
go. Pirmiausia - būtina suras-
ti tas ligas sukeliančias prie-
žastis, o tada bus lengva tas li-
gas ir pašalinti. Tas pats yra
ir su vėžiu, širdies ir dantų li-
gomis. Kol nebus surastos pra-
dinės priežastys, sukeliančios
tas ligas, niekas jomis sergan-
čių žmonių nepagydydys!"

TEVŲ ŽEMES ATŽALA
Kristijono Donelaičio Auks-
tesniosios Lituaništinės mokyk-
los mokiniai išleido metraštį
1976-1977 m. Spaudai paruošė
D. Bindokienė. Turinys yra
lengvami pasiskaitymui raši-
nėjų. Bet kai kurie jau daug
brangesnius ne be rašinėlius,
bet rašinius yra parašę.
Edvardas Prizelis nagrinėja
poetą Antaną Miškinį, patiek-
damas būdingesnes eilėraščių
įtrauktas Darius Pofikaitis-
Ro mauldo spalio romaną "Ga-
tė".
Rožė Didžiagalvis, raš.

LIETUVOS AIDAI
Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. - 1490 AM
Sešt. 8:00 - 10:00 v. v. - 106.3 FM
Sekmad. 9:30 - 10:00 v. v. - 1230 AM
Veda K. BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. - 778-5374

FOOD FOR THOUGHT
HOW TO CUT AND SERVE FRESH PINEAPPLE
Dole
NOW THAT A PLUMP AND FRESH-
LOOKING PINEAPPLE HAS FOUND
A HOME IN YOUR KITCHEN YOU
MAY WONDER ABOUT THE
EASIEST WAY TO CUT AND SERVE
THIS DELICIOUS FRUIT. IT COULDN'T
BE EASIER.
LAY THE PINEAPPLE ON ITS
SIDE WITH A LARGE, SHARP
KNIFE CUT LENGTHWISE FROM
THE BOTTOM THROUGH THE CROWN.
TO REMOVE THE FRUIT,
INSERT A CURVED KNIFE
CLOSE TO THE SKIN AND
CUT ALL THE WAY AROUND.
REMOVE THE PINEAPPLE FROM BOTH SHELLS, HALVE
FRUIT LENGTHWISE, SLICE OFF CORE (TOP PORTION)
OF EACH QUARTER, CHUNK FRUIT, PUT BACK IN THE
SHELL... IT MAKES AN ATTRACTIVE SERVING DISH.

Eventosios uostas 1939 m.

**Minės baisuosius
birželio įvykius**
Chicago Lietuvių Taryba
žaisuosius birželio įvykius mi-
nės šiuo metų birželio 19 dieną,
10:30 val. ryto mišiomis Gimimo
šv. Mergelės parapijos bažnyčio-
je. Registruota Lietuvių Bend-
ruomenė remia Alto vedamus
darbus. Registruotos Bendruo-
menės Marquette Parko Apylin-
kės valdyba kviečia šios organi-
zacijos narius dalyvauti šiose
mišiose. Lietuvaites kviečiame
pasipuošti tautiniais rūbais prie
vėliavų palydos, o vyrus kviečia-
me prie vėliavų.
Birželio 14-15 dienomis lie-
tuvų tauta buvo žiauriai nu-
skriausta, todėl prašome visą
lietuvų visuomenę dalyvauti šia-
me minėjime ir pagerbti išvež-
tuosius mūsų tautiečius ir mi-
rusius Sibiro taigose.
Registruotos Lietuvių
Bendruomenės Marquette
Parko Apylinkės valdyba

**SUSIRINKIMU
PRANEŠIMAI**
ZEMAICIŲ KULTūros KLUBO na-
rių pusmetinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, birželio 15 d. 1:00 val. po
pietų Šaulių Namuose, 2417 W. 43
St. Nariai kviečiami atsilankyti. Ku-
rie esate neužsimokėję duoklių, pra-
šome užsimokėti šiame susirinkim-
e, nes per vasaros 2 mėnesius bus
atostogos. Po susirinkimo bus ir vai-
šės.
Rožė Didžiagalvis, raš.

**Angliakasių unijoje
pirmauja Miller**
WASHINGTONAS. - Neo-
ficialiai gauti antradienio rin-
kimų balsavimo duomenys ro-
dė, kad UMW (Jungtinės Ang-
liakasyklų darbininkų) unijos
nežymiai balsų daugumą gau-
na dabartinis unijos pirminin-
kas Arnold Miller. Šios 277-
000 narių unijos pirmininkas
renkamas 5 metams.
Gen. Tadas Kosciuszka, tar-
naudamas pulkininko laipsnyje
George Washingtono armijoje,
gaudavo 60 dolerių mėnesinės
algos.
Rožė Didžiagalvis, raš.

AGNES KANTREMAS
Gyv. Floridoje, anksčiau gyv. Chicago, Illinois.
Mirė 1977 m. birželio 14 d. sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: 2 dukters - Ann Sauer, jos vyras Norman, ir
Jean Ellerie, jos vyras Claude, 5 anūkai ir kiti giminės, draugai bei
pažįstami.
Velionė buvo žmona mirusio George.
Prašo gėlių nesūsti.
Penktadienį, birželio 17 dieną 10:00 val. ryto kūnas bus atvež-
tas iš Floridos tiesiai į Lietuvių Tautinės kapinės ir ten po apejų
palaidotas.
Visi a. a. AGNES KANTREMAS giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiviešinti.
Nuliūdę lieka:
Dukters, anūkai, giminės.
Dėl informacijų skambinti 335-4001.

Trejų Metų Mirties Sukaktis
DAN MILLER
Gyv. Rhinelander, Wisconsin
Mirė 1974 m. birželio mėn. 14 dieną, sulaukęs 81 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Krupnių vals., Kalmėlių kaime.
Palaidotas Northwood Memorial Garden kapinėse, Rhinelander,
Wisconsin.
Nuliūdę lieka: žmona Nellie, gimusi Abraskeviciūtė, sesuo An-
tarija Valentienė, gyv. Lietuvoje, ir kiti giminės, draugai bei pa-
žįstami.
Mes Javos, mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nušimsime.
Tebūna Tau lengva šį žemię.
Nuliūdę lieka:
Žmona, sesuo, giminės.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKSCIONIUI
"Jėzus Kristus pagydydys tave". - Ap. Darb. 9:34.
Šiuos žodžius pasakė Petras Ananijui, stabo ištiktam, kuri apaštalas
rodė Lidoje ir pagydyd. Faktas, kad Jis buvo išgulejęs patalė aštuonerius
metus budėjo, kad Jis pagydydymas buvo tik galybė padarytas stebuklas.
Tarsi įvykos greit pagarsėjo ir pritraukė prie Viešpaties ir jo bažnyčios
daugeli. Tokie stebuklai pasiliko tik iki tol, kol gyveno Viešpaties iš-
rinktieji apaštalai. Gydydymo dovana, o taip pat kitos dovanos, įvykdavo
tik apaštalų rankų uždėjimu. Viešpaties Jėzaus išrinkti ir įstatyti apaš-
talų buvo tik dvylika, ne daugiau, nes Judo Iskanijoto vietą užėmė apaš-
talas Povilas. Dangiskoji Jeruzalė, kuri buvo regėjimo parodyta Jonui Ap-
okalypsoje, turėjo tik dvyliką pamatų.
Visa žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rus. Jis? Jis klausime atsako knyguose "Viltis po mirties", kurią gausite
be nemokamai. Rašykite:
* ZAVIST 3715 WEST 66th STREET CHICAGO, ILL. 60629
IV RAŠTO TYRINETOJA

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Masinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3461

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET RA-public 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
17028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 574-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET, Phone: YArds 7-1911
5 - NAUJINIENOS, CHICAGO 8, ILL. - Thursday, June 16, 1977

LIETUVIAI ATSIŠVEIKINO
DR. VYTAUTĄ DAMBRĄVĄ

Apsinaukę Lietuvos Ivią, ro- Pirmas atsisveikino iš Mara-
dos pats dangus suprantu mū- cay miesto Centro Valdybos vi-
sų liūdesį, ir verkia didelių cepimininkas Henrikas Ga-
lietaus lašų asaromis. Nežiū- vorskas, prasidamas neužmir-
rint blogo oro, gražiai išpuoš- ti Venezuelos lietuvių, ir pa-
toje raudonais žvaizdikais vie- linkėjo laimingos kelionės. Dr
nuolių kopyčioje, kunigas An- Vytautui Dambrai padova-
tanas Perkūmas, Lietuvių Ben- niojo prisiminimui auksinį laik-
druiomenės kapelionas atlaikė rodį, ir Saleburgo miesto spal-
iškilmingas šv. mišias skirtas votą aloumą, prisiminti bend-
dr. Vytauto Dambrovos ir jo ras gyvenimo dienas Austrijo-
Seimos intencijai, linkėdamas je. Vėliau kambėjo Jūrate Stā-
sveikatos ir ištermės naujose kutė de Rosales, Stasys Jan-
pareigose. kauskas, gydytojas Povilas

Kunigas Antanas Perkūmas pamokslu metu pacitavo kele-
tių vietų iš dr. Vytauto Dam-
bravos straipsnio patalpinio
"I Laisvę" žurnale, kuriame
jis prisiminė ir pagerbė a a.
Juozy Brazilį. Kunigas Perkū-
mas pasakė, kad jo rašyti žo-
džiai prof. Brazilčiui tinka pa-
čiam Vytautui. Ir Vytauto gy-
venimas buvo nekreiptas, i
aukštesnį tikslą, ne i save.

Ačiū, brangus Vytaite, karto-
jo kunigas. Perkūmas, kad
Tu savo pavyzdžiu įprasminai
mūsų darbo kelią. Tu skygai
savo tautai gražiausias gėles,
nors Tavo gyvenimo kely bu-
vo ir erskėčių. Dėkingumo
ženklai ir prisiminimai kun-
gas Antanas Perkūmas padova-
nojo dr. Vytautui Dambrai, ir
Vilniaus Aušros Vartų Merge-
lės Marijos autentišką paveik-
lą. Po pamaldų pakvietė visus
dalyvius apie 60 asmenų i sa-
vo klebonijos rezidenciją atsis-
veikinimo vaišėms.

Tą pačią dieną mūsų koloni-
jos narė Regina Jarmolavičiū-
tė šventė savo gimtadienį. P-
lė Regina buvo mūsų kolonijos
ilgametė mūsų lietuvių mokyk-
lės mokytoja, daug jos moki-
nių, jos dėka, šiandien kal-
ba ir dainuoja lietuviškai. Sve-
čiai jai ir dr. Vytautui Dam-
bravai sugiedojo ilgiausių me-
tų!

Ir vėl atsirado daug norin-
čių tarti atsisveikinimo žodį.

TRUMPAI

— A. Nutautas, Adamkaus žmonos A. Nutautaitės tėvas, pirmadienį mirė mirtinai sužeistas automobilio trafiko nelaimėje.

— Kazimieras A. Smalis Jr. iš Hickory Hills baigė Elmhurst kolegiją bakaluro laipsniu.

— Michael Kulikauskas iš Brighton Parko baigė šv. Kryžiaus ligoninės suroštus greito-
sios pagalbos technikų kursus.

— Kanados LB Tarybion išrinkti: Stasys Noreika iš Cal-
gary apylinkės, Petras Augaitis,
Stepas Jakubickas ir Stasys Ber-
žinis iš Delhi, Algimantas Du-
deravičius iš Edmonton, Onutė
Bugailiškytė, Juozas Kristolai-
tis, Elena Kudabienė, Vaidotas
Kvedaras, Jonas Mikšys, Kazys
Mileris, Jeronimas Pleins ir Vi-
da Stankevičius iš Hamiltono,
Jonas Jakaitis, Stasys Keras,
Edmundas Petrauskas ir Alfon-
sas Pocius iš Londono, Rytis Bu-
lota, Algirdas Kličius, Petras
Lukoševičius, Romas Otto, Juo-
zas Piečaitis, Vincas Piečaitis,
Pranas Rudinskis, Juozas Šiau-
čiulis, Bronius Staškevičius ir
Roma Valinskas iš Montrealio,
Juozas Danyš iš Otavos, Zigmās
Mockys iš Rodney, Antanas
Gerzdys ir Stasys Janušonis iš
St. Catharines, Juozas Bataitis
ir Juozas Staškus iš Sudburių,
Vytautas Bireta, Algirdas Pute-
ris, Irena Miklejohn, Jonas R.
Simanavičius, Eugenijus Čup-
miltono lituanistinės mokyklos

— Karolis Milkovaitis Lietu-
vos Šaulių Sąjungos centro
valdybos pirmininkas daly-
vaus sąjungos rengiamame kul-
tūriname savaitgalioje ir pasa-
kys atidaromąją kalbą. K. Mil-
kovaitis daug dėmesio skiria
šaulių sąjungos organizaciniam
reikalui, nes stipri organiza-
cija gali atlikti didesnius ir
svarbesnius uždavinius reikš-
mingus mūsų tautai ir kovai
už Lietuvos valstybės atstaty-
mą. Kultūrinis savaitgalis šau-
lių sąjungai yra reikšmingas
įvykis.

— Pranas Tėmkus Vytauto
Didžio šaulių rinktinės valdy-
bos narys vadovaus kultūrinio
savaitgalio stovyklai, Gintaro
vasarvietėje, Union Pier, Mi-
ch., liepos mėn. 2-4 d.

Renginių programas tvarkys
ir joms vadovaus Antanas Mar-
kauskas. Jis taip pat pasirūpi-
nas ir renginių programų suda-
rymu.

— J. Mikšys, ilgametis Ha-
mliltono lituanistinės mokyklos

vedėjas, pasitraukė iš pareigų.
Jas ėjo nuo 1949 m. Naujuoju
vedėju išrinktas K. Mileris.

— Lietuvių Opera—Chicagoje
pradeda 22-ji sezoną šiuo valdy-
bos sastatu: Vytautas Radzius
— pirm., Irena Navickaitė, Vac-
lovas Momkus ir Jurgis Vidžiū-
nas — vicepirm., Rūta Grauzi-
nienė — sekr., Algis Putnis —
izd., Bronius Maciukevičius —
ūkvėdys.

— Bronio Railos knygos "Bas-
tūno maištas" pristatymas, da-
lyvaujant autoriui, bus šį penk-
tadienį 8:30 val. vak. Jaunimo
centre. Ruošia Santara-Sviesa.

— Pulk. Karolis Dabulevi-
čius, buv. Lietuvos karių Vete-
reranų sąjungos pirmininkas,
skaitys kultūrinio savaitgalio
stovyklai pritaikintą paskaitą
Union Pier. K. Dabulevičius
aktyviai dalyvauja ne vien
Lietuvos karių Veteranų są-
jungoje, bet taip pat aktyvus
ir kitose lietuvių veikloje. J. J.

— Dail. Eugenijos Valiūnienės
darbų paroda tęsis iki birželio
30 d. Toronto Runnymede bib-
liotekoje.

— L. Tamošauskas, 236 Do-
vercourt Rd., Toronto, Ont.,
M6J 3E1, registruoja mokinius
i Vasario 16 gimnaziją. Užsire-
gistruvo keletas mokinių. Prašy-
mus reikia paduoti iki birželio
30 d.

— Washingtono lituanistinė
mokykla baigė: Nida Griniūtė,
Nerija Gurekaitė, Zita Kinde-
rytė, Milda ir Nora Petrutytės,
Migra Zubkutė, Viktoras Aidis
ir Vytis Grinius. Mokyklos ve-
dėja yra Virginija Gureckienė.
Mokė Angelė Kraujalytė Bailey,
Aldona Bačkaitienė, Meilė Mi-
ckienė ir Birutė Dičpinigaitytė
Stummer, Tėvų komiteta sudarė
Mindaugas Petrulis, Vytautas
Penkiūnas ir Alfredas Orentas.

— Brighton Parko Lietuvių
Namų Savininkų Draugija šių
metų birželio mėn. 18 d., šeštā-
dienį, Vyčių sode, salėje, 47-tos
ir Campbell kampas, ruošia Jo-
ninių gegužinę (pikniką). Pra-
džia 1 val. p. p. Veiks baras, res-
toranas, labai turtingas laimės
sūlinys. Gros Ramonio orkestras
Visus maloniai kviečiame atsi-
lankyti, atsilankę tikai surasi-
te papardio laimės žiedą.

Valdyba

— J. Mikšys, ilgametis Ha-
mliltono lituanistinės mokyklos

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60622 — Tel. WA 5-2787
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. 254-3326
V. VALANTINAS

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemum išvardintomis knygomis.
Cia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie
diant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelius kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia
yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tasi. Tai yra Amerikoje beje-
kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-
ustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTŲ LIETUVŲ.
Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudeikiuose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

M. Želčenko, SATYRINIS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo
80 satyrinių novelių. 190 pusl., kaina \$2.

D. Kuvaitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Au-
toriaus pastabuma neapgauna intusio ir agitpropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTVARKOS
BRUOŽAI. 176 psl., dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą.
Kaina \$2.

Vincas Zemaška, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAIŠYJE.
84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

steliankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridodant
ženką ar piniginę pailaidą.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANICS

For plant in heavy
metals industry.
Applicants must have well
rounded mechanical background of
conveyor systems, overhead cranes,
hydraulic systems and other
plant machinery.
Welding experience also required.
R. LAVIN & SONS, INC.
3426 S. KEDZIE AVE.
(Equal Opportunity Employer)

SPOT WELD. — SET-UP

EXPERIENCED
Spot Welder — Set-up men on
equipment up to 100 KVA.
Afternoon shift.
Must speak English.
WIREMASTERS
3702 So. Iron.
254-5064
Chicago
An Equal Opportunity Employer.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA patikima kasininkė,
privalo mokėti angliskai. 3 ar 4 dar-
bo dienos savaitėje. S. Halsted ir 14-
tos gatvės apylinkėje; geras atlygi-
mas. Telefonuokite 686-3350 arba
674-1075.

Marquette Parko apylinkės įstaigai
reikalinga tarnautoja (teller) su pa-
tyrimu ar be jo. Be anglų kalbos tu-
ri mokėti lietuvių kalbą.
Tel. 925-7400.

give...

so more will live

HEART

FUND

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

steliankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridodant
ženką ar piniginę pailaidą.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSOMOKĖJIMAIŠ

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GRAZUS BUNGALOW. 2 miegami
ir valgomasis. Arti šv. Kryžiaus ligo-
nės.

2 BUTŲ puikus mūrinis, i vakarus
nuo California Ave. arti parko.

6 BUTŲ mūrinis, puikiai išlaikytas,
Marquette Parke.

2 BUTŲ medinis — \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

— \$12,000.

SKELBIMAS

6 KAMBARIŲ tvirta mūrinė rez-
dencija prie parko. Labai dideli kam-
bariai, 1½ vonios, \$28,000.

2 BUTŲ gražus mūras Marquette
Parke. Du atskiri šildymai, du gara-
žai, beiešantis, garažas. \$32,000

ISTAISYTAS 4 butų mūras. Atski-
ri nauji gazu šildymai, platus sky-
pas, 2 auto mūro garažas, Marquette
Parke. \$43,900.

TVARKINGAS 3 butų mūras. Nau-
jas gazu šildymas, 3 auto mūro gara-
žas, didelis skydas, Gage Parke.
\$38,600.

GRAŽIAI APKALTAS su nauju
gazu šildymu, nauja elektra, divi-
gubai platus skydas, labai pelnin-
gas Marquette Parko vakaruose.
\$25,900.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI,
PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą,
Dirbu ir užmiešiuose greit, ga-
rantuoti ir sažiningai

KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washnaw Ave.
Tel. 927-3559

TAISAU IR DAŽAU

NAMUS

IR VISKĄ NAME

Telefonuoti:

476-7727 arba 523-9367

ALEKSAS

DĖMESIO

52-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$98 pusmėnuot automobilio
Liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

šikvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blankai

PERRY PLAZA HOTEL

1007 Park Ave., Hot Springs, Ark.

Albertas ir Kastutis Rožėnai, Sav.

Kambariai ir kitchenette vienetai.

Spalvota TV, kildomas maudymo